雲南日報
YUNNAN DAILY PRESS GROUP
报业集团

CHINA · YUNNAN

澜湄传媒™
Mekong News Network

Issue No. 5 | JANA AASTHA NATIONAL WEEKLY | वर्ष ३०, अंक २३, २०८१ साल साउन ३० गते बुधवार
YEAR 30, ISSUE 23, AUGUST 14, 2024

चीन-दक्षिण एशिया एक्स्पोमा अनेक अवसर

चीन-दक्षिण एशिया एक्स्पोमार्फत 'चीनका लागि अवसरहरू'को खोजी

जुलाई २३ देखि २८ तारिखसम्म चीनको युन्नान प्रान्तको कुनमिङमा आठौँ चीन-दक्षिण एशिया एक्स्पो (छोटकरीमा 'सिएसए एक्स्पो') आयोजना गरियो । यस एक्स्पोमा ८२ देश, क्षेत्र र अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूले भाग लिएका थिए, जसमा २ हजारभन्दा बढी प्रदर्शक सहभागी थिए । तीमध्ये झण्डै आधा दक्षिण एशिया र दक्षिण-पूर्वी एशियाका सबै देशका विदेशी उद्यम थिए । यस वर्ष चीन र दक्षिण एशियाली देशबीचको सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण आर्थिक तथा व्यापारिक आदानप्रदान गतिविधिमध्ये एकको रूपमा, सिएसए एक्स्पोले चीन र धेरै दक्षिण एशियाली देशबीचको सक्रिय आर्थिक तथा व्यापारिक आदानप्रदानको स्थिति प्रस्तुत गरेको छ र संसारभरका उद्यमको लागि सञ्चार गर्ने, सौदाबाजी गर्ने र सहयोगका अवसर आदानप्रदान गर्ने एक महत्त्वपूर्ण प्लेटफर्म पनि बनेको छ ।

• खुला चीनको अनुभव गर्दै

सिएसए एक्स्पोको दक्षिण एशिया प्याभिलियनमा प्रवेश गर्नुभयो भने तपाईंले नेपालका काश्मिरी उत्पादन, भारतका गहना र जुत्ता, पाकिस्तानबाट छालाका सामान र जेड, श्रीलंकाबाट रत्न र कालो चिया, बंगलादेशका कपडा, अफगानिस्तानका सुक्खा फलफूल, माल्दिभ्सका गोला र कोरल गरगहना तथा अन्य उत्पादन देख्न सक्नुहुन्छ, यसले मानिसलाई एक विदेशी र रंगिन संसारमा पुगेको महसुस गराउँछ र दक्षिण एशियाको समृद्ध विविधता र अद्वितीय आकर्षणको कदर गर्छ ।

'धेरै चिनियाँ उपभोक्ताहरू हस्तनिर्मित उत्पादन मन पराउँछन्, जसले हामीलाई अवसर प्रदान गर्छन् । हाम्रो हातले बनाइएको र बुट्टा भरिएको स्कार्फ, काश्मिरी सल, झोला र अन्य उत्पादन उपभोक्ताले मन पराएका थिए', नेपालका प्रदर्शक फूलप्रसाद शर्माले भने । सिएसए एक्स्पोमा भाग लिएर खरिदकर्ता र उपभोक्तासँगको कुराकानीले राम्रो नतिजा हासिल भएको छ । नेपालका प्रदर्शक सुरेश ढकालले सिएसए एक्स्पोमा छैटौँ पटक भाग लिएका छन् । उनले यस वर्षको एक्स्पोमा नेपालबाट धेरै नयाँ सहभागी भएको बताए । उनले आफ्नो हातमा रहेको काश्मिरी स्कार्फ पर्यटकलाई उत्साहपूर्वक परिचय गराए । 'अब चीनमा व्यापार गर्न भिसा शुल्क तिर्नु पर्दैन र हामी चीनले आफूलाई बाहिरी संसारमा खोल्ने इमानदारी महसुस गर्छौं ।'

भारतकी एक प्रदर्शक मारिसा हरेक वर्ष सिएसए एक्स्पोमा आफ्ना गहना बेच्न आउँछिन् र उपभोक्तालाई प्रकृतिबाट प्राप्त आफ्नो डिजाइनको प्रेरणा देखाउँछिन् । 'मलाई युन्नानको मौसम र कुनमिङको फूलहरू मन पर्छ,' मारिसाले मुस्कुराउँदै भनिन् । उनी केही दिनपछि लिजियाङमा दृश्यहरूको आनन्द लिन र नयाँ डिजाइन प्रेरणा लिन चाहन्थिन् ।

'सिएसए एक्स्पोले हामीलाई हाम्रा उत्पादन प्रदर्शन गर्ने राम्रो अवसर प्रदान गर्छ,' अफगानिस्तानका प्रदर्शक सइद सलिमान फारुकीले खुशीसाथ बताए । उनको पछाडि प्रदर्शित हातले बनाइएका रंगिन गलैंचाले धेरै पर्यटकलाई आकर्षित गऱ्यो । फारुकीले केही सरल चिनियाँ शब्दसहित गलैंचा र मूल्य बताउन सक्थे । अफलाइन बिक्रीको साथसाथै, उनले चीनमा नयाँ 'धनी हुने बाटो' सिके- लाइभ-स्ट्रिमिङ सेल्सका लागि तीन जना स्थानीयलाई भर्ती गर्ने र गलैंचाको अनलाइन बिक्री शुरु गर्ने ।

• युन्नानको सौन्दर्य अनुभूति

सिएसए एक्स्पोमा, दक्षिण एशिया र दक्षिणपूर्व एशियाबाट 'राम्रा सामानहरू' संकलन गर्न सक्नुका साथै, यो व्यापारी र नागरिकका लागि 'युन्नान जीवनशैली' अनुभव गर्ने उत्तम विकल्प पनि हो ।

'संस्कृति, पर्यटन र खेलकुदको एकीकरणले 'युन्नान जीवनशैली'लाई थप त्रि-आयामिक र विविध बनाउँछ ।' साँस्कृतिक पर्यटन रंगशालामा युन्नानका विभिन्न राज्य (शहर) द्वारा प्रस्तुत गरिएको परम्परागत राष्ट्रिय गीत र नृत्यले विश्वभरका दर्शकको ध्यान आकर्षित गऱ्यो । संगीत बज्नासाथ, धेरै विदेशी दर्शक सक्रियतापूर्वक नृत्य टोलीमा सामेल भए र युन्नानका जातीय रीतिरिवाजको रमाइलो ढंगले अनुभव गरे ।

नृत्यपछि पाकिस्तानका अहमदले आफ्नो मोबाइल फोन निकाले र जातीय वेशभूषा लगाएका नर्तकहरूसँग तस्बिर खिचे । 'यो धेरै सुन्दर छ, अति सुन्दर', अहमदले प्रशंसाको वर्षा गरे ।

धेरै वर्षदेखि युन्नानमा बस्दै आएका भारतीय सेफ समितले भने, 'मैले सिएसए एक्स्पोमा तीन सत्रहरूमा भाग लिएको छु र साँस्कृतिक पर्यटन प्याभिलियन सधैँ सबैभन्दा लोकप्रिय क्षेत्रमध्ये एक भएको छ, जसले मजस्ता धेरैभन्दा धेरै दक्षिण एशियाली सहभागीलाई युन्नानका प्राकृतिक सौन्दर्य र मानवताले मन्त्रमुग्ध बनाएको छ ।'

सिएसए एक्स्पोको सांस्कृतिक पर्यटन रंगशालामा युन्नानका निम्नानुसार चार ऋतु प्रदर्शनीमार्फत प्रदर्शन गरिएको थियो: 'वसन्तको निमन्त्रणा', 'शीतल गर्मी याम', 'सुनौलो शरद' र 'न्यानो हिउँद' । 'यसले मेरो आँखा उज्यालो बनाउँछ । मेरो गृहनगरका मेरा आफन्त र साथीहरू भविष्यमा मलाई भेट्न आउँदा, मलाई थाहा छ कि तिनीहरूलाई युन्नानको वरिपरि कसरी अझ राम्रोसँग घुमाउन लैजानेछ,' समितले भने ।

लुगा, पेन्डेन्ट, गरगहना, नोटबुक, झोला, तकिया... चुसाङको यी राष्ट्रियताको इम्ब्रोइडरी उत्पादनले समितका आँखा खोले । चुसाङको यी राष्ट्रियताको इम्ब्रोइडरीको उत्पत्ति १७ सय वर्षभन्दा अघिबाट भएको र अहिले चुसाङबाट बाहिर निस्केर, सिएसए एक्स्पोमा प्रवेश गरी अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा पुगेको उनले बताए । पुरातन साँस्कृतिक सम्पदाले फेरि एक पटक जीवन्तता पायो ।

• दक्षिण एशियाली कथाहरू बुझ्दै

युन्नान विश्वविद्यालयको हिन्दी शिक्षकमा लियर युन्नानमा बसेको यो वर्ष १२ वर्ष पुगेको छ । बारम्बार सिएसए एक्स्पो भ्रमण गरिरहने उनले दक्षिण एशिया प्याभिलियनमा प्रवेश गर्नेबित्तिकै भनिन्, 'यस वर्षको प्रदर्शनी क्षेत्र ठूलो छ र प्रदर्शनी एकदमै समृद्ध छ ।' १६६ भारतीय प्रदर्शनीस्थलमध्ये, प्रत्येक प्रदर्शनीमा भारतीय शिल्पकारहरूको शिल्प कौशल र साँस्कृतिक सम्पदा देखाइएको थियो, जसले उनलाई आफ्नो गृहनगरमै फर्केको महसुस गराएको थियो ।

....मा लियरले विशेष गरी भारतीय काश्मिरी सल सिफारिस गरिन्, जुन उनी आफ्ना साथीहरूलाई गृहनगरको विशेषता रहेको देखाउन चाहन्थिन् । 'शुद्ध काश्मिरी उत्पादनहरू' को बुथमा, आरिफ वर्ग नामका प्रदर्शकले मा लियरलाई पश्मिना हस्तनिर्मित काश्मिरी सलको उत्पादन प्रक्रिया प्रस्तुत गरे । उनले प्रदर्शनीमार्फत हस्तनिर्मित काश्मिरी सल पछाडिको शिल्पकला र श्रमबारे थप मानिसलाई जानकारी गराउने आशा व्यक्त गरे । उनले भारतीय कालिगढको कथा धेरैभन्दा धेरै मानिसलाई जानकारी दिन सांघाईमा भौतिक रूपमा स्टोर खोल्ने योजना बनाए ।

पाकिस्तानका अकिफ यस वर्ष सातौँ पटक सिएसए एक्स्पोमा सहभागी भएका छन् । १० वर्षभन्दा बढी समयदेखि चीनमा बसोबास र व्यापार गर्दै आएका उनी चिनियाँ संस्कृतिप्रति गहिरो ढंगले आकर्षित भएका थिए । 'मलाई चिनियाँ राशि चिह्नहरू थाहा छ र म प्रत्येक वर्ष सम्बन्धित पशु राशिअनुसार कांस्य मूर्तिहरू बनाउनेछु ।'

अकिफले यो वर्ष चीनमा ड्राचागन वर्ष थियो र कांस्य ड्राचागनहरूको स्टक सबै सकिएको बताए । 'चीन दक्षिण एशिया र दक्षिणपूर्वी एशियाका लागि ठूलो खुला बजार हो र यो बंगलादेशको सबैभन्दा ठूलो व्यापारिक साझेदार पनि हो । सिएसए एक्स्पो हाम्रा लागि पारस्परिक समझदारी बढाउन एउटा पुलजस्तै हो,' कुनमिङस्थित बंगलादेशको महावाणिज्य दूतावासका कमर्सियल कन्सुल रसिदले भने ।

'सिएसए एक्स्पोले आदानप्रदान र सहयोगका लागि प्लेटफर्म र एकअर्कालाई चिन्ने अवसर प्रदान गर्छ ।'

चीनका लागि पाकिस्तानी राजदूत खलिल हास्मीले बताए कि सिएसए एक्स्पोले उद्यमहरूलाई उत्पादन र सेवाहरू प्रदर्शन गर्न प्लेटफर्म प्रदान गरेको छ र उपभोक्ताहरूलाई राम्रा उत्पादनबारे थप जानकारी पाउन सम्भव बनाएको र जसले चीनको दर्शन र दक्षिण एशियाली देशसँग उच्चस्तरको खुलापन र ती देशसँग सबै पक्षका लागि विजयी नतिजा प्रवर्द्धन गर्ने कार्यलाई प्रकाश पारेको छ ।

सिएसए एक्स्पोबारे छलफल

- आठौँ सिएसए एक्स्पोमा ८२ देश, क्षेत्र र अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाले भाग लिए, जसमा २ हजारभन्दा बढी प्रदर्शक सहभागी थिए । तीमध्ये झण्डै आधा दक्षिण एशिया र दक्षिणपूर्वी एशियाली सबै देशका उद्यमी थिए ।
- यस एक्स्पोमा ८०० भन्दा बढी बुथसहित दक्षिण एशिया प्याभिलियनको संख्या एकबाट बढेर दुई पुगेको छ ।
- सत्रको अवधिमा गरिएको लगानी सहयोगको कूल रकम १० अर्ब युआन नाघेको छ ।
- चीनको वाणिज्य मन्त्रालयको तथ्यांकअनुसार सन् २०२३ मा चीन र दक्षिण एशियाली देशबीचको व्यापार २०० अर्ब अमेरिकी डलरको नजिक थियो, जुन २०१३ मा पहिलो सिएसए एक्स्पो आयोजना गर्दाको तुलनामा दोब्बर हो ।

(युन्नान डेली)

• सहयोगका अवसरहरूको साझेदारी

चीन र दक्षिण एशियाली देशहरू अर्थतन्त्रमा अत्यधिक मात्रामा परिपूरक छन् र तिनका लागि डिजिटल सहयोगमा सहकार्य गर्ने फराकिलो अवसर छ । यस वर्षको सिएसए एक्स्पोमा, दक्षिण एशिया र दक्षिणपूर्व एशिया डिजिटल सहयोग प्रवर्द्धन केन्द्र, दक्षिण एशिया र दक्षिणपूर्व एशिया सूचना च्यानल र 'टू-एशिया कनेक्सन' डिजिटल ट्रेड प्लेटफर्मको सुरुवात गरियो; नेपालका विश्वविद्यालयबीच डिजिटल सहकार्य र भारतमा व्यावसायिक डिजिटल प्रतिभा प्रशिक्षण परियोजनाजस्ता अन्तर्राष्ट्रिय डिजिटल सहयोग परियोजनाका लागि सम्झौतामा हस्ताक्षर गरिएको थियो ।

चाइना टावर प्रदर्शनी क्षेत्रमा रहेको युएभीले बंगलादेशी क्रेता रहमानको ध्यान तान्यो । 'सिएसए एक्स्पोले हामी र चिनियाँ उद्यमबीचको गहन आदानप्रदान र सहयोगलाई प्रवर्द्धन गर्न प्लेटफर्म निर्माण गरेको छ, जसले बंगलादेशमा यी नयाँ प्रविधि परिचय गराउने दुर्लभ अवसर सिर्जना गरेको छ', रहमानले भने ।

श्रीलंकाका यात्रा गर्ने व्यापारी, जेसु टासाले पनि चाइना टावर प्रदर्शनी क्षेत्रमा ध्यान दिए । उनले भने: 'मैले सिएसए एक्स्पोमा भाग लिएको यो पहिलो पटक हो र चाइना टावर प्रदर्शनी क्षेत्रमा रहेका विभिन्न प्रकारका युएभीले मेरो आँखा खोलिदिएको छ । सिएसए एक्स्पोले हामीलाई चिनियाँ उद्यमसँग आदानप्रदान र सहयोगका लागि प्लेटफर्म प्रदान गर्छ र हामीलाई यी नयाँ प्रविधि श्रीलंकामा फिर्ता ल्याउने अवसर प्रदान गर्छ ।' धेरै दक्षिण एशियाली देशका राजनीतिज्ञ र प्रदर्शकको नजरमा, सिएसए एक्स्पोले देशलाई चीनका अवसर आदानप्रदान गर्न महत्त्वपूर्ण प्लेटफर्म पनि उपलब्ध गराएको छ । पाकिस्तान चेम्बर्स अफ कमर्स एण्ड इन्डस्ट्रीका वरिष्ठ उपाध्यक्ष साकिब फयाज दोस्रो पटक सिएसए एक्स्पोमा सहभागी भए ।

'चीन ठूलो र सम्भावना बोकेको बजार हो र हरेक देशले चिनियाँ बजार अन्वेषण गर्न चाहन्छ ।' फयाजले नियमित सिएसए एक्स्पोजस्ता प्रदर्शनी आयोजना गरेकोमा चीनप्रति कृतज्ञता व्यक्त गरे । यसले अन्तर-क्षेत्रीय आर्थिक तथा व्यापारिक सहयोग प्रवर्द्धन गर्ने र सकारात्मक र अनुकूल बजार संकेत जारी गर्ने राम्रा अवसर सिर्जना गरेको बताए ।

'चीन सधैँ नेपालको महत्वपूर्ण व्यापारिक साझेदार रहेको छ । नेपालमा ८ हजारभन्दा बढी प्रकारका वस्तुका लागि चीनको कोटा-मुक्त र कर-मुक्त सहुलियतको म उच्च प्रशंसा गर्छु र नेपाली पर्यटकका लागि चीनको निःशुल्क भिसा नीतिका लागि हृदयदेखि धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।' संघीय संसदका उपसभापति विमला घिमिरेले व्यक्त गरिन् ।

'दक्षिण एशियामा विकासको ठूलो सम्भावना छ र युन्नान प्रान्त चीनका लागि दक्षिण एशिया र दक्षिण-पूर्वी एशियाको महत्वपूर्ण प्रवेशद्वार हो । पोखरा र कुनमिङबीचको मैत्रीपूर्ण सम्बन्ध प्रगाढ बन्दै गएको छ र दुवै पक्षबीचको व्यावहारिक सहकार्य अझ घनिष्ट भएको छ । धेरै नेपाली विद्यार्थी युन्नानमा उच्च शिक्षाका लागि आएका छन्, जसले साँस्कृतिक आदानप्रदानलाई बढावा दिएको छ । कुनमिङदेखि काठमाडौँसम्मको सीधा उडानले दुवै पक्षबीच आदानप्रदान गर्न सहज भएको छ', नेपालका परराष्ट्रसचिव सेवा लम्सालले बताइन् । सन् २०२५ 'नेपाल पर्यटन वर्ष' हो र नेपाल र चीनले द्विपक्षीय सम्बन्धको दिगो, स्वस्थ र स्थिर विकासलाई संयुक्त रूपमा प्रवर्द्धन गर्न पर्यटनको क्षेत्रमा सहयोगलाई अझ प्रगाढ बनाउने र विस्तार गर्नेछन् ।

(यस पत्रिकाको विस्तृत रिपोर्ट)